ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1111
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2026

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Τον Υπουργό Πολιτισμού

ΘΕΜΑ: Εκκρεμεί η αποκατάσταση των ανενεργών λατομείων στη Μερέντα Μαρκόπουλου Μεσογαίας

Κύριοι Υπουργοί,

Η αποκατάσταση των ανενεργών λατομείων στη θέση Μερέντα Μαρκόπουλου Μεσογαίας αποτελεί μια διαχρονική περιβαλλοντική εκκρεμότητα, η οποία παραμένει άλυτη παρά τις επανειλημμένες μελέτες, τις θεσμικές εγκρίσεις και τις δεσμεύσεις της Πολιτείας. Πρόκειται για μια εκτεταμένη περιβαλλοντική αλλοίωση σε μια περιοχή ιδιαίτερης οικολογικής και αρχαιολογικής αξίας, εντός της προστατευόμενης περιοχής Natura 2000 GR3000004 – Βραυρώνα και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη.

Τα λατομεία της Μερέντας, τα οποία από το 1988 λειτουργούσαν ως δύο διακριτές λατομικές εκμεταλλεύσεις (Λατομεία Μαρκοπούλου ΑΒΕΕ και Αφοί Σταύρου), έχουν προκαλέσει σοβαρή και διαχρονική υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος. Η ευρύτερη περιοχή φιλοξενεί προστατευόμενους τύπους οικοτόπων και είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος, όπως το ευρωπαϊκό χέλι (*Anguilla anguilla*), η στικτή νεροχελώνα (*Emys orbicularis*), η γραμμωτή νεροχελώνα (*Mauremys rivulata*) και το ενδημικό ψάρι *Pelasgus marathonicus*. Η ανάγκη αποκατάστασης του τοπίου και των

οικοσυστημάτων έχει αναγνωριστεί θεσμικά εδώ και δεκαετίες, ενώ η κήρυξη της περιοχής ως αρχαιολογικού χώρου είχε οδηγήσει σε επανειλημμένες απαγορεύσεις παράτασης της λειτουργίας των λατομείων, αναστολές αποφάσεων και ακυρώσεις σχετικών αδειοδοτήσεων.

Κατά την περίοδο προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων, το 2000, επετράπη περιορισμένη επανέναρξη λατομικών εργασιών αποκλειστικά στο πλαίσιο της αποκατάστασης και της διάθεσης αδρανών υλικών για μεγάλα δημόσια έργα. Οι σχετικές άδειες ανακλήθηκαν το 2004, ενώ οι μεταγενέστερες μελέτες αποκατάστασης με παράλληλη εξόρυξη, που εγκρίθηκαν το 2005 και το 2006 από τις αρμόδιες αρχές, ακυρώθηκαν το 2009 με αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το ίδιο έτος, η εταιρεία Λατομεία Μαρκοπούλου, μετέπειτα Ανάπλαση Μαρκοπούλου, παρέδωσε το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης στο Δημόσιο, ενώ το υπόλοιπο τμήμα αποκτήθηκε μέσω πλειστηριασμού από την εταιρεία Ελληνικά Λατομεία (ΕΛΛΑΤ).

Το 2010 εκπονήθηκε νέα μελέτη μορφολογικής και βλαστητικής αποκατάστασης, ενώ τον Οκτώβριο του 2012 το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο γνωμοδότησε ομόφωνα θετικά για τη μελέτη αποκατάστασης του ανενεργού λατομικού χώρου. Θετικά γνωμοδότησαν και οι αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, αναγνωρίζοντας τόσο την ανάγκη αποκατάστασης της περιβαλλοντικής υποβάθμισης όσο και την ιδιαίτερη αρχαιολογική σημασία της περιοχής, η οποία περιλαμβάνει κατάλοιπα κατοίκησης από την προϊστορική εποχή έως τα βυζαντινά χρόνια, καθώς και μνημεία ιδιαίτερης αξίας, όπως ο ναός της Παναγίας της Μερέντας του 13ου αιώνα και το εύρημα της αρχαϊκής κόρης Φρασίκλειας.

Η ανάγκη αποκατάστασης της περιοχής αναγνωρίζεται και στον σχεδιασμό για τις προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000. Ειδικότερα, στην Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη 7α (ΕΠΜ 7α), η οποία αφορά περιοχές Natura 2000 της Αττικής και του Βορείου Αιγαίου και εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της 31ης Ιουλίου 2025 (ΑΔΑ: ΨΕΠ84653Π8-ΡΦΖ), περιλαμβάνεται η περιοχή GR3000004 – «Βραυρώνα και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη».

Στα διαθέσιμα τεύχη της ΕΠΜ 7α καταγράφονται δύο ειδικά μέτρα για την αποκατάσταση της λατομικής περιοχής της Μερέντας, με υψηλή προτεραιότητα: το μέτρο ΜΜ30004CW0211, που αφορά την εκπόνηση μελέτης αποκατάστασης της λατομικής περιοχής, και το μέτρο ΜΜ30004CC0701, που αφορά την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων αποκατάστασης. Στα σχετικά μετρόφυλλα προβλέπεται διάρκεια τριών ετών για καθένα από τα δύο μέτρα, ενώ ως φορέας υλοποίησης αναφέρεται η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών. Για την εκπόνηση της μελέτης

αναφέρεται ενδεικτικός προϋπολογισμός 25.000 ευρώ, ενώ το κόστος των έργων αποκατάστασης προβλέπεται να προσδιοριστεί βάσει της σχετικής μελέτης.

Επειδή η αποκατάσταση των ανενεργών λατομείων στη Μερέντα αποτελεί σημαντική περιβαλλοντική εκκρεμότητα, με άμεσες επιπτώσεις στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας της περιοχής,

Επειδή η έγκριση της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης το 2025 θα πρέπει να συνοδεύεται από συγκεκριμένες ενέργειες εφαρμογής των προβλεπόμενων μέτρων και όχι να παραμείνει μια ακόμη εξαγγελία περιβαλλοντικού σχεδιασμού,

Επειδή η πολυετής καθυστέρηση στην αποκατάσταση της περιοχής επιβάλλει την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων, των χρηματοδοτικών υποχρεώσεων και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Έχει εκπονηθεί ή ανατεθεί η μελέτη αποκατάστασης της λατομικής περιοχής, η οποία προβλέπεται στο μέτρο ΜΜ30004CW0211; Εάν ναι, πότε ανατέθηκε, σε ποιον ανάδοχο, ποιο είναι το αντικείμενο και σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα; Εάν δεν έχει ανατεθεί ή εκπονηθεί, για ποιους λόγους δεν έχει προχωρήσει η υλοποίησή της, παρά τη σχετική πρόβλεψη της ΕΠΜ;
2. Ποιο είναι το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των μέτρων ΜΜ30004CW0211 και ΜΜ30004CC0701; Από ποια ημερομηνία υπολογίζεται η προβλεπόμενη τριετής διάρκεια κάθε μέτρου και ποιες ενέργειες έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα για την ενεργοποίησή τους; Πότε προβλέπεται να ξεκινήσουν και να ολοκληρωθούν οι εργασίες αποκατάστασης της περιοχής;
3. Ποιος είναι σήμερα ο αρμόδιος φορέας για την εξασφάλιση και διάθεση των αναγκαίων πόρων για την υλοποίηση των παραπάνω μέτρων, δεδομένου ότι δεδομένου ότι στην 5η έκδοση της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης 7α ως πηγή χρηματοδότησης αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ο καταργημένος Οργανισμός Αθήνας; Έχει επικαιροποιηθεί η σχετική χρηματοδοτική πρόβλεψη; Έχει αναληφθεί συγκεκριμένη δέσμευση από την εταιρεία ΕΛΛΑΤ για τη συμμετοχή της στη χρηματοδότηση και στην υλοποίηση των προβλεπόμενων παρεμβάσεων;
4. Ποιες συγκεκριμένες παρεμβάσεις προβλέπονται για την αποκατάσταση του φυσικού αναγλύφου και του τοπίου της λατομικής περιοχής και με ποιον τρόπο διασφαλίζεται ότι αυτές θα είναι συμβατές με το ισχύον αρχαιολογικό καθεστώς, καθώς και με τις απαιτήσεις

προστασίας των οικοτόπων και των ειδών της περιοχής Natura 2000; Έχει υπάρξει ή προβλέπεται συνεργασία με τις αρμόδιες αρχαιολογικές και περιβαλλοντικές υπηρεσίες για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των εργασιών;

Ο ερωτών βουλευτής

Μανώλης Χριστοδουλάκης